

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 218/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditiša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ing. JUDr. Bohumila Hustáka**, súdneho exekútora, Žriedlová 3, Košice, IČO 17 072 735, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, IČO 47 254 220, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Martina Hopferová, proti postupu Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 200/2013 a jeho uzneseniam z 2. februára 2021 a 26. júla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. októbra 2021 a jej doplnením z 27. októbra 2021 domáhal vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 200/2013 (ďalej len „napadnutý postup“) a jeho uzneseniami z 2. februára 2021 (ďalej aj „rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka“) a 26. júla 2021 (ďalej aj „rozhodnutie sudcu“). Sťažovateľ tiež navrhoval zrušiť napadnuté uznesenia a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ si zároveň uplatnil náhradu trov konania v sume 460,90 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Na základe poverenia okresného súdu z 12. augusta 2013 sťažovateľ ako súdny exekútor vykonával exekúciu na vymoženie sumy 248,37 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom bol platobný rozkaz

okresného súdu č. k. 15 Ro 108/2009 z 25. septembra 2009. Sťažovateľ počas exekučného konania doručil okresnému súdu 7. júna 2019 podnet na zastavenie exekúcie z dôvodu nemajetnosti povinného spolu s vyčíslením trov exekúcie. Následne 23. decembra 2019 sťažovateľ predložil okresnému súdu návrh oprávneného na zastavenie exekučného konania spolu so späťvzatím podnetu na zastavenie exekúcie zo 7. júna 2019. Okresný súd nerozhodol o tomto návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“). Namiesto toho prípisom z 22. apríla 2021 vyzval sťažovateľa, aby oznámil, či sú v tejto exekúcii splnené podmienky na postup podľa zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ukončení niektorých exekučných konaní“), a teda či by v predmetnej veci bolo možné vyhotoviť upovedomenie o zastavení starej exekúcie v zmysle § 5 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní (v prípade ak by nebol dosiahnutý výťažok aspoň v sume 15 eur v posledných 18 mesiacoch pred dňom, keď sa má stará exekúcia zastaviť). Sťažovateľ nereagoval na výzvu okresného súdu, ale vo svojom podaní z 28. apríla 2020 trval na tom, že okresný súd mal meritórne rozhodnúť o návrhu na zastavenie exekúcie oprávneného z 23. decembra 2019. Sťažovateľ sa domnieval, že postup okresného súdu bol nesprávny aj preto, lebo návrh oprávneného na zastavenie tejto exekúcie bol doručený okresnému súdu pred účinnosťou zákona o ukončení niektorých exekučných konaní (1. januára 2020, pozn.). Napriek tomu okresný súd opätovne nerozhodol o návrhu oprávneného na zastavenie tejto exekúcie a uznesením z 2. februára 2021 vydaným vyšším súdnym úradníkom bolo určené, že došlo k zastaveniu starej exekúcie podľa § 8 ods. 2 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, pričom okresný súd týmto uznesením nerozhodol o trovách sťažovateľa. Proti tomuto uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažovateľ podal sťažnosť, ktorá bola zamietnutá uznesením sudcu okresného súdu z 26. júla 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ namieta, že postúpil okresnému súdu návrh oprávneného na zastavenie exekúcie, o ktorom nebolo vôbec rozhodnuté, čo považuje za svojvoľné a arbitrárne. Podľa názoru sťažovateľa došlo zo strany okresného súdu k odklonu od zákonných ustanovení. V zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona o ukončení niektorých exekučných konaní rozhodná doba podľa § 3 neuplynie skôr ako 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu, ak súd ku dňu, keď sa má stará exekúcia zastaviť, rozhoduje o zastavení starej exekúcie. V zákone o ukončení niektorých exekučných konaní a ani v dôvodovej správe k nemu nie je uvedené, že by malo ísť o návrh na zastavenie exekúcie zo strany povinného. Týmto postupom malo byť porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. V prípade porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľ konštatoval, že ak by okresný súd rozhodol o zastavení exekúcie na návrh oprávneného podľa § 57 písm. h) Exekučného poriadku, mal by nárok na trovy exekúcie podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku. Okresný súd nelogicky prenáša vinu na sťažovateľa, že mal vydať upovedomenie o zastavení starej exekúcie. Na takýto postup zo strany sťažovateľa nebol

žiadny dôvod, keďže po nadobudnutí účinnosti zákona o ukončení niektorých exekučných konaní okresný súd naďalej rozhodoval o danom návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie. Z uvedeného dôvodu neboli preto splnené podmienky, aby sťažovateľ vydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie. Sťažovateľ neporušil žiadnu svoju povinnosť a čakal na rozhodnutie okresného súdu o danom návrhu oprávneného na zastavenie tejto exekúcie. Vo vzťahu k trovám exekúcie špekuloval, že okresný súd o nich teraz rozhodne tak, že podľa § 6 ods. 4 písm. a) Exekučného poriadku (správne malo byť zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, pozn.) mu neprizná náhradu paušálnych trov, čím dôjde aj k neprípustnému zásahu do jeho majetkových práv.

5. K porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sťažovateľ uviedol, že o danom návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie nebolo rozhodnuté do doručenia ústavnej sťažnosti, a preto možno v tejto veci konštatovať existenciu zbytočných prietahov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), základného práva vlastníť majetok (čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu), ako aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov napadnutým postupom okresného súdu a jeho rozhodnutiami z 2. februára 2021 a 26. júla 2021.

7. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, 4, čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka:

8. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy (... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd), ktorého zmyslom je, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a meritórne (vecne) sa zaoberať podanou sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným orgánom verejnej moci prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

9. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale rovnako je aj úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci výkonu im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

10. Sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, o ktorej bol oprávnený a povinný rozhodnúť sudca okresného súdu. Sudca okresného súdu bol zároveň oprávnený a aj povinný poskytnúť ochranu základným právam alebo slobodám sťažovateľa v prípade zistenia, že uznesením vyššieho súdneho úradníka došlo k ich porušeniu. Právomoc sudcu okresného súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa preto v tomto prípade vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia sťažovateľom označených práv postupom okresného súdu v tejto exekúcii a jeho uznesením z 2. februára 2021.

11. Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že ústavný súd nemá právomoc na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, 4, čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozhodnutím sudcu:

12. Uplatnenie právomoci ústavného súdu konať vo veci ústavnej sťažnosti si nevyhnutne vyžaduje, aby bol sťažovateľ priamo alebo sprostredkovane dotknutý na svojich základných právach a slobodách. K porušeniu práv alebo slobôd sťažovateľa pritom môže dôjsť na podklade právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iným zásahom spravidla v konaní, v ktorom bol sťažovateľ účastníkom (resp. stranou). Výnimku predstavuje situácia, ak sťažovateľ nebol účastníkom konania, ale ním mal byť (k tomu pozri napr. sp. zn. IV. ÚS 108/2010 vo veci domáhania sa sťažovateľa priznania postavenia účastníka správneho konania).

13. V súlade s § 35 ods. 1 Exekučného poriadku (v aktuálnom znení, pozn.) do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania oprávnený. Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie sú účastníkmi konania oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekútora, účastníkom konania je aj exekútor.

14. Z citovanej definície účastníkov exekučného konania vyplýva, že poverený súdny exekútor je účastníkom konania iba (výlučne) vtedy, ak exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie (m. m. I. ÚS 16/2019).

15. Sťažovateľ v posudzovanej etape exekučného konania, v rámci ktorej sa rozhodovalo o sťažnosti sťažovateľa ako súdneho exekútora proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, ktorým súd určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie, nie je účastníkom konania.

16. Ústavný súd preto konštatuje, že vzhľadom na skutočnosť, že v tejto etape exekučného konania, keď sa rozhoduje o zastavení exekúcie, sťažovateľ ako súdny exekútor nevystupoval ako účastník konania, nesvedčila mu aktívna procesná legitimácia na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Okresný súd aj napriek tejto skutočnosti uznesením č. k. 7 Er 200/2013-50 z 26. júla 2021 rozhodol o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora z dôvodu, že bola nedôvodná.

17. Ústavný súd zastáva názor, že aj napriek tomu, že sa okresný súd nezaoberal skutočnosťou aktívnej procesnej legitimácie sťažovateľa ako súdneho exekútora na podanie sťažnosti v tejto etape exekučného konania, keď sa rozhoduje o zastavení starej exekúcie, uvedený nedostatok (ktorým súd navyše materiálne preskúmal námietky sťažovateľa) nespôsobuje ústavnú neudržateľnosť

rozhodnutia okresného súdu o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora, pretože sťažovateľ by aj napriek tomu nemohol na základe ním podanej sťažnosti dosiahnuť zrušenie rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka, ktorým došlo k zastaveniu starej exekúcie.

18. Vzhľadom na už uvádzané skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozhodnutiu o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora podala osoba, ktorá nie je oprávnenou na jej podanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

19. Ústavný súd podotýka, že napadnutým rozhodnutím sudcu (resp. rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka, o sťažnosti proti ktorému rozhodoval sudca, pozn.) v tomto prípade nebolo ani rozhodnuté o trovách exekučného konania, ako priznáva vo svojej ústavnej sťažnosti aj sám sťažovateľ. Ústavný súd preto zdôrazňuje, že okresný súd nemohol ani teoreticky porušiť napr. majetkové práva sťažovateľa ešte pred vydaním samotného rozhodnutia o trovách exekúcie.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým postupom okresného súdu:

20. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02) alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

21. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

22. Sťažovateľ navyše vo svojej ústavnej sťažnosti namietal iba dĺžku rozhodovania vo vzťahu k návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie z 23. decembra 2019 (napriek tomu, že exekučné konanie bolo už právoplatne zastavené), no žiadnym spôsobom nenamietal dĺžku rozhodovania napr. o trovách exekúcie (o ktorých v čase podania ústavnej sťažnosti nebolo rozhodnuté, pozn.).

23. Napadnuté rozhodnutia okresného súdu o zastavení starej exekúcie nadobudli právoplatnosť 26. augusta 2021 a týmto dňom dané konanie (exekúcia) bolo aj právoplatne skončené. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 22. októbra 2021. Sťažovateľ sa teda domáha ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v tejto veci namietané porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy už netrvá, a teda v predmetnej veci bola odstránená právna neistota.

24. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde (ako podanú neoprávnenou osobou) v spojení s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (ako zjavne neopodstatnenú).

25. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu